

[Steen.]

har den til. Hvis ministeren gjorde sig det klart, ville det nok lette forhandlingerne om dette spørgsmål noget.

Som et argument for disse bestemmelser, hvis svaghed jeg faktisk fandt en bekræftelse på af den måde, det ærede medlem hr. Kristen Amby behandlede dem på, henviser den højtærede minister til Weimarforfatningens skæbne i forhold til det folk, for hvilket den var skrevet. Vi fik alle skræmbillederne, ja, selv den polske rigsdag, med. Må jeg sige til den højtærede minister, at en argumentation af den beskaffenhed havde jeg egentlig ikke ventet af ham, og jeg kan forsikre ministeren om, at den gør ikke noget indtryk på mig. Jeg har egentlig også — det skal jeg gerne delagtiggøre ministeren i — i tidens løb gjort mig nogle tanker om, hvorfor Weimarforfatningen, der utvivlsomt fra et teoretisk synspunkt var en af de mest ideale forfatninger, der indtil dette øjeblik er skrevet i verden, blev den forfatning, hvorunder et folkestyre hurtigst og mest afgørende brød sammen, og jeg er i modsætning til den højtærede minister kommet til det resultat, at det var slet ikke forfatningens skyld. Skylden var andetsteds at søge. Men må jeg så for en ordens skyld gøre opmærksom på, at det er ikke for den republik, for hvilken Weimarforfatningen viste sig ikke at egne sig, at vi her i Danmarks rigsdag lovgiver. Den grundlov, vi nu søger at gennemføre, og den valglov, der skal følge den, er skrevet udfra den forudsætning, at de passer for os, og at de svarer til vore forhold. Og for os og vore forhold er stillingen ikke den, at folkestyret bryder sammen og går til grunde, hvis man viser det den tillid ikke i grundloven og ikke ved valgloven at skabe urimelige hindringer for dets frie og naturlige udfoldelse. Det er udfra en sådan tankegang og en sådan vurdering, grundlovsforslagets og valglovsforslagets øvrige bestemmelser er skrevet og udarbejdet. Og hvis man med hensyn til det spørgsmål, det her drejer sig om — hvad der ville være naturligt —, vil anlægge tilsvarende synspunkter, vil følge den sam-

me tankegang, så må der under sagens fortsatte behandling være mulighed for at nå til et resultat, som er rimeligt, og som derfor vil kunne samle os også på dette punkt i enighed, som det med hensyn til de øvrige punkter i valgloven har været tilfældet.

Helge Madsen: Den højtærede minister omtalte i sin fremsættelsestale valgloven som den tro følgesvend til grundloven. Det er jo rigtigt, at en grundlovsændring som regel kræver en ændring af valgloven, men de er dog ikke uadskillelige. Man kan og man bør stemme ja til grundloven, når den tiltaler en, selvom man er utilfreds med bestemmelser i valgloven. Det gælder vælgerne på afstemningsdagen, og det gælder herinde på rigsdagen. Valgloven kan ændres uanset grundlovens skæbne, den kan ændres både til det værre og til det bedre, såsnart der her i rigsdagen kan dannes et flertal for en ændring. Lad os derfor, som det ærede medlem hr. Steen nævnte, se på, hvad der kommer ud af forhandlingerne i udvalget, inden vi tager endelig stilling.

Lovforslaget indeholder en række fremskridt, som jeg ikke vil forbigå, men også et afgørende misgreb — sådan ser jeg på det —, som jeg straks vil tage fat på.

Den højtærede minister nævnte i sin fremsættelsestale de to hensyn, som også det ærede medlem hr. Steen omtalte valgloven skulle tilgodese, den ligelige repræsentation og hensynet til at skabe en regeringsduelig rigsdag. Den ligelige repræsentation vil jeg senere vende tilbage til og her indskrænke mig til nogle betragtninger om det, som den højtærede minister kaldte en regeringsduelig rigsdag. Senere omtalte ministeren en handledygtig rigsdag som noget ønskværdigt. Ministeren nævnte ikke en handledygtig regering, men er det mon ikke herom, ministerens tanker kredser?

For os er hensynet til et stærkt folkestyre, en rigsdag, der er stærk i kraft af sin nære tilknytning til befolkningen, vigtigere end hensynet til en stærk regering. Nu giver grundlovsforslaget jo uimodsigeligt øget magt